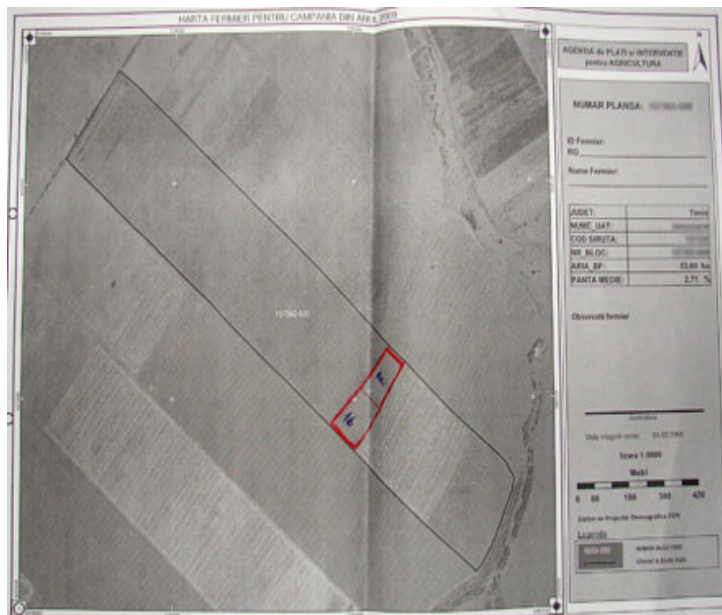

Fermierul roman, sub precizia necrutatoare a satelitului

Descriere imagine:
Ortofotoplan

Tehnica teledetectiei aplicata in agricultura romaneasca este noua. Statele Uniunii Europene au obligatia de a efectua controlul cererilor de plata inainte ca acestea sa fie onorate si pot alege, pentru aceasta, pe langa controlul clasic pe teren, controlul prin teledetectie, care este o metoda eficienta, testata si aplicata cu succes in alte state europene.

Totul merge bine pana la suprapunere...

Controlul prin teledetectie este un control sintetic. Declaratiile si hartile care contin schitele parcelelor pentru care fermierii au solicitat sprijin, se scaneaza si se trimit contractorului extern care realizeaza controlul la nivelul intregii tari, mai precis firma Gauss SRL. Acesta realizeaza harti satelitare pentru zonele desemnate de APIA pentru acest tip de control.

Mai exact, pe baza radiatiilor electromagnetice emise de plante si de formele de relief in mai multe benzi spectrale, sunt realizate imagini satelitare, culese in decursul mai multor luni de referinta si care cuprind informatii referitoare atat la culturile existente, cat si la suprafata, rezultand, in final, harti pe care fiecare tip de cultura si fiecare forma de relief, care sunt identificate printr-o anumita culoare.

Scanarile schitelor fermierilor sunt, in continuare, comparate cu aceste harti. Cu ajutorul unui soft specializat, firma contractoare suprapune peste hartile din dosar, harti colorate in care apar culturile in diferite faze de dezvoltare.

Spre deosebire de controlul clasic pe teren, care vizeaza doar parcelele eligibile din cererile fermierilor,

in cazul controlului prin teledetectie sunt controlate toate parcelele fermierului incluse in perimetrul cuprins in harta satelitara.

Daca cele doua harti se suprapun si culoarea de pe harta satelitara corespunde culturii din declaratia fermierului, toate bune si frumoase, fermierul isi primeste toti banii. Insa daca nu se intampla asa, (realitatea a demonstrat pana acum ca in cele mai multe cazuri nu se intampla), incepe bataia de cap...

Aberant: taranul trebuie sa deseneze cu precizie milimetrica!

Fiecarei probleme detectate prin control i se atribuie un cod de neconformitate. Cele mai frecvente probleme depistate in urma controlului prin teledetectie sunt legate de identificarea parcelei in cadrul blocului fizic, atat in ceea ce priveste pozitionarea, dar si dimensiunea parcelei, schimbarea destinatiei culturilor, dar si pozitionarea parcelei in alt bloc fizic.

Practic, fermierul isi schiteaza cu rosu conturul parcelei pe harta primita de la APIA, care va fi comparata cu imaginea satelitara. Pozitionarea gresita inseamna ca parcela desenata de fermier se afla ori mai la stanga, ori mai la dreapta, ori chiar in alt bloc fizic fata de pozitia de pe harta realizata prin satelit (care este si pozitia reala a parcelei), in conditiile in care parcela schitata de fermier pe un plan la scara ar trebui sa fie cel mult tangenta cu cea din imaginea satelitara pentru a fi validata.

Iar, cum o mare parte dintre cei peste un milion de solicitanti ai platilor pe suprafata sunt oameni simpli si batrani, care nu isi identifica parcelele dupa aria suprafetei, forma geometrica sau numarul blocului fizic, ci dupa nume ale locului stiute din batrani sau chiar dupa numarul de zile muncite pe o parcela, este usor de imaginat ca le este, practic, imposibil sa isi deseneze parcelele cu precizie milimetrica.

Eroare la teledetectie: cate judete, tot atatea probleme

IASI: potrivit sefului serviciului control al APIA Iasi, Sergiu Jitareanu, intr-unul din aceste cazuri se afla mai mult de jumatate dintre cei peste trei mii de fermieri controlati prin teledetectie in acest an in judetul Iasi.

HUNEDOARA: aceleasi probleme sunt si in judetul Hunedoara, unde identificarea si controlul se realizeaza si mai greu, din cauza formelor de relief mult mai neregulate, a zonelor de deal pline cu parcele acoperite si cu fanete si cu pomi fructiferi, dupa cum spune Valentina Achim, sef serviciu control APIA Hunedoara.

Si aici au fost cazuri in care un teren pe care erau pomi fructiferi a fost identificat de controlul prin teledetectie ca vegetatie forestiera sau in care fermierul a declarat in cerere fanet, dar controlul prin satelit a identificat coroanele prunilor de pe respectivul teren si a atribuit codul de culoare pentru pomi fructiferi.

â€ŽNu stiu ce o sa se intample cand o sa ajunga controlul prin teledetectie pe Valea Jiului, unde ner

egularitatile sunt si mai mari si blocul fizic e cat o unghieâ€•, mai spune Valentina Achim.

Potrivit directorului APIA Hunedoara, Calin Marian, 1.409 de fermieri hunedoreni din cei putin peste 1.500 cuprinsi in control anul acesta au fost chemati de agentie pentru clarificarea erorilor depistate in urma controlului.

BOTOSANI: â€žproblema mare este ca Romania nu are cadastru, asa ca noi masuram prin teledetectie ceea ce a aproximat Baba Profira sau Badaea Gheorgheâ€•, spune Dumitru Codreanu, din judetul Botosani. Aceasta lucreaza in prezent circa 100 de hectare de teren agricol cu diverse culturi. Din acestea, 3 hectare cultivate cu cartofi au aparut ca teren necultivat pe harta satelitara la controlul prin teledetectie.

Codreanu mai spune ca nu a primit nici o invitatie din partea centrului APIA unde a depus cererea, care sa-i permita corectarea erorilor aparute si ca a solicitat ajutor pentru clarificarea problemei, atat pentru el, cat si pentru alti fermieri din zona care se gasesc in situatii similare. Nici APIA, nici Ministerul Agriculturii, si nici firma care face controlul nu i-au dat pana acum un raspuns concret.

Ce-i de facut?

Chiar daca in alte state europene controlul prin teledetectie functioneaza cu succes de ani de zile, fata in fata cu realitatile romanesti, acesta genereaza o gramada de probleme, care, in cele din urma, risca sa lase agricultorul roman fara sprijinul, si asa prea mic, pe care ar trebui sa il primeasca.

Dincolo de erorile umane, de lipsa cadastrului si de faramitarea excesiva a terenurilor agricole, care ingreuneaza identificarea parcelelor, mai trebuie mentionat faptul ca hartile realizate de APIA pe baza fotografierii din avion dateaza din 2005, pe cand hartile satelitare au fost realizate in 2008, ceea ce face si mai dificila identificarea parcelelor pe cele doua tipuri de harti, din cauza modificarii structurii terenurilor.

â€žLipsa cadastrului este cea mai mare problema, atat la controlul clasic, cat si la cel prin teledetectie. A fost greu si in celelalte state, doar ca lipsa cadastrului si faptul ca Romania a ales ca unitate de referinta blocurile fizice, care nu au nici o legatura cu cadastrul, complica si mai mult lucrurile, pentru ca nu avem corelatia intre numarul topo si blocul fizicâ€•, recunoaste si sefa controlului APIA Hunedoara.

Guvernul Romaniei a initiat in urma cu doi ani un plan cadastral general, numai ca acesta va fi finalizat abia in 2020. Pana atunci, Dumnezeu cu mila si fermierii cu paguba?!

Situatii identice sau similare sunt si in alte judete, iar rezolvarea lor tine, intr-o oarecare masura, si de competenta si interesul functionarilor APIA, care, in multe cazuri, sunt ei insisi depasiti de probleme si de volumul fizic de munca necesar sau chiar lipsiti de interes si bunavointa pentru a rezolva fiecare cerere in parte.

Potrivit procedurii, fermierii in dosarele carora apar nereguli sunt chemati de APIA la intalniri â€žfollow upâ€• in cadrul carora se discuta cu fiecare fermier in parte pentru clarificarea si, daca e posibil, rezolvarea problemelor din fiecare dosar si identificarea corecta a parcelelor si a culturilor.

„Erorile aparute in cereri nu inseamna, insa, ca fermierii au pierdut definitiv toti banii”, spune Florin Faur, directorul APIA Timis, judet cuprins in controlul prin teledetectie anul trecut. „Practic, fermierii sunt chemati la APIA, unde se intalnesc cu o echipa formata dintr-un angajat al centrului local unde au depus cererea si un angajat al serviciului control pe teren din cadrul agentiei si unde li se prezinta rapoartele intocmite de cei care au efectuat controlul.

Astfel, fermierii au posibilitatea de a-si mentine declaratia initiala, de a o modifica in raport cu ce a gasit contractorul in urma controlului si de a reface schita mult mai precis, avand la dispozitie harta contractorului. Fermierul poate chiar sa prezinte o declaratie noua, diferita si de propria declaratie initiala si de situatia depistata de control.

Acest lucru se intampla, de regula, cand fermierul si-a schimbat cultura dupa ce a depus cererea la APIA, dar a omis sa sesizeze modificarea la agentie in termen de 10 zile, asa cum prevede regulamentul”, explica Florin Faur.

Dupa efectuarea modificarilor, dosarele sunt trimise pentru reinterpretare firmei care realizeaza controlul si care va emite noi rapoarte de control, in baza carora APIA va face deciziile de plata pentru fermieri.

Daca fermierii nu se prezinta la APIA pentru corectarea greselilor aparute in cerere, risca sa piarda banii pe suprafata. Totusi, si acestia si cei care isi modifica cererile dar sunt inca nemultumiti de rezultatele controlului mai au o sansa, avand posibilitatea sa conteste rezultatele teledetectiei in maxim 30 de zile de la primirea din partea Agentiei a deciziei finale de plata.

„Sesiunile de follow-up in cadrul carora am incercat sa discutam cu fiecare fermier in parte pentru a clarifica problemele aparute au fost finalizate la sfarsitul lunii martie, iar in prezent se lucreaza la introducerea modificarilor si a datelor din rapoartele de control in baza de date a agentiei, urmand ca acestea sa fie transmise mai departe firmei care face controlul prin teledetectie, care va reinterpreta datele modificate si va trimite rezultatele finale.

Nu cred ca vor fi fermieri care nu vor primi nici un ban, insa, probabil vor fi sanctiuni cauzate de neidentificarea corecta a parcelelor”, ne-a spus Calin Marian, directorul APIA Hunedoara. In acelasi stadiu sunt si dosarele fermierilor din judetul Iasi, potrivit sefului serviciului control al agentiei judetene.

Oamenii se tem insa ca vor ramane fara bani...

NU A IESIT PORUMBUL, NU IEI BANII..

Pe o harta la scara 1:5000 (ortofotoplanurile APIA), o distanta de un centimetru inseamna, pe teren, 50 de metri. Cu alte cuvinte, daca agricultorul si-a schitat parcela pe harta de la APIA cu chiar mai putin de un centimetru mai la stanga decat se afla in realitate, exista o mare sansa ca acesta sa fi desenat, de fapt, parcela unui alt fermier, cultivata cu o alta cultura.

Astfel, chiar daca omul declara ca a cultivat porumb, rezultatul controlului prin satelit poate sa arate ca pe parcela desenata de el este cultivat grau si sa ramana, asadar, fara bani. Tot pagubit va fi si fermierul care a schitat corect parcela pe harta de la APIA, dar porumbul a rasarit mai tarziu sau chiar deloc, iar

satelitul a identificat un teren necultivat.

Imaginea satelitara se realizeaza in functie de spectrul de culori captat pentru fiecare tip de cultura. Insa nu doar tipurile diferite de culturi determina culori diferite, ci si stadiile de vegetatie ale aceleiasi culturi.

TELEDETECTIE IN 17 JUDETE

Peste 61.000 de agricultori din 17 judete au fost inclusi in controlul prin teledetectie in campania 2008: Alba - 5.043, Arges - 3.798, Bacau - 7.905, Bihor - 5.450, Bistrita Nasaud - 412, Botosani - 1.198, Buzau - 449, Cluj - 4.625, Caras-Severin - 2.045, Dambovita - 2.251, Dolj - 7.934, Gorj - 1.873, Hunedoara - 1.509, Iasi - 3.231, Mures - 2.324, Neamt - 7.408 si Olt - 3.680.

Acestora li se adauga fermieri din Timis, Arad, Suceava si din alte judete in care nu s-a efectuat controlul prin teledetectie in acest an, dar care detin terenuri pentru care au solicitat sprijin pe suprafata in cel putin unul din judetele cuprinse in control.

In campania 2007, pentru aceasta forma de control au fost selectati un numar de aproximativ 56.800 de fermieri, suprafata de teren supusa controalelor prin teledetectie insumand aproximativ 1 milion de hectare. Potrivit datelor APIA, conform primelor raportari realizate de contractorii externi, in aproximativ 30.000 de cereri au fost depistate erori, agentia solicitand fermierilor clarificarea si corectarea erorilor depistate.

Violeta Mat